

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petítor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetés jut a többszörös díjra. Nyilvántartás: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

A Széchenyi-kör Kossuth-ünnepélye.

A magyarnak egyik igen tiszteletreméltó vonása, sajátosága: a kegyelet, az elhunyt nagyok emlékének megőrzése, emlékezés az elmult szép napokra. Már a régi magyaroknál is ott találjuk e szép vonást, áldomásaik alkalmával a regősök a multak emlékét idézték fel, az elhunyt hősök dicső hadi-tetteit öntötték dalba s a külföldi krónikások szerint a harcedzett magyarok meghatva, elmélázva hallgatták e dalokat. Egy Szt. István, Szt. László, egy Mátyás neve kitörölhetetlenül véssődött be a nemzet lelkébe; sohasem fogja őket elfejteni, mindig kegyelettel áldoz emléküknél. A XIX. század elején ez a visszaemlékezés álmódossá lett a magyarnál, a multak emlékének való méltóság elfeledtette a nemzetet a jelent, nem gondolt a jövőre. A reformkor legdicsőbb alakja, a legnagyobb magyar: Széchenyi, sokszor és sok helyen kikelt az ellen a tétlen álmódossá ellen; a nemzet szemét a multról a jövőre akarta irányítani, ne álmódossunk mindig a multakon, tekintünk a jelenre, építsük fel a jövőt. A nemzet multját ismernünk kell, — hangoztatta, — tanulságait le kell vonnunk, a nagyok emlékéből lelkesedést, kitartást kell merítenünk a jövő nagy munkájához. Minden visszaemlékezés egy-egy rugó legyen, mely a jövő előkészítésére sarkal minket, egy-egy biztatás, hogy előre; az álmódosságból lépjünk a tettek mezejére. S a kor költői mégis álmódosztak, felidéztek a nemzet szemébe a régi dicsőséget, a multak dicső képeit, de csak azért, hogy életre keltsék a nemzetet, lássa, mennyire elmaradt az őskortól, mennyi a tennivalója. S álmódosztott a kor másik nagy alakja, a szabadság apostola, a

minden nagy időknek eszményképe: a nagy Kossuth is. Ifjú lelke egész hevével csüngött a nemzet multján, a mikor nagy és szabad volt a nemzet; érző szívében oltárokat emelt a szabadság hőseinek: a Bocskayaknak, Rákócziaknak. S lelke megtermékenyült a multak tanulmányozásából, álmódossáiban közben felépítette, s kilépve a tettek mezejére, megalkotta az új Magyarországot.

S legutóbbi ünnepélyünkön álmódosztunk mi is. Lelkünk visszazállt a multba, lelki szemünk elé varázsoltuk a reformkor hatalmas küzdelmét, tüneményes vívmányait, bámulatos eredményeit. S emlékezésünk középpontja Ő volt, Ő, a nagy, a dicső, a halhatatlan, kinek búvájos szavára seregek támadtak, ki szédítő gyorsasággal alkotta meg az új Magyarországot; Ő, a hontalan, a turini remete, Ő, Kossuth apánk.

Bárcsak mindenki úgy álmódosztott, úgy emlékezett volna ezen az ünnepélyen, hogy a lelke megtermékenyülve, megerősödve lépne ki a tettek mezejére: harcolni, küzdeni, dolgozni az erős nemzeti állam kiépítéséért, a magyar nemzeti kultúra fejlesztéséért, úgy, mint Ők, a dicsők: a legnagyobb magyar, kit égiszül választott a Széchenyi-kör, és Kossuth, kinek emlékét oly kegyelettel, oly szeretettel idézte fel az ünnepély!

* * *

A Széchenyi-kör Kossuth-ünnepélyéről az alábbiakban számolunk be:

Szept. 17-ikén este 8 órakor díszelőadást rendezett a színészeti szakválasztmány. Erről lapunk más helyén számolunk be; itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a színészeti szakválasztmány lelkes elnöke, Saly Győző, ismét fényes bizonyítást tett arról, mily őszinte sze-

retettel és lelkesedéssel csüng a Körön, mert valóban emberfeletti munkát végzett, míg ezt a szép előadást oly rövid idő alatt létrehozta. Szeptember 18-ikán déli 11 órakor nyitotta meg br. Ghillány Imre elnök a Kör Kossuth-ünnepélyét. A dobogón ott ültek a Kazinczy-kör kiküldöttei: Maléter István és Kemenczy Kálmán s a Kör igazgató-választmányi tagjai. Az elnöki megnyitó nagy vonásokban körvonalozta világosan, szabatosan, mi vezette a Kört a Kossuth-ünnepély megtartására. A lelkesen megéljenzett szép megnyitó-beszéd után a gör. szert. kántortanítóképző-intézet dalkara rázendített a Kossuth-himnuszra. A dalkarnak két szereplése az ünnepélyen fényesen bizonyított, mely buzgósággal, mennyi lelkesedéssel és szakavatottsággal vezet e kart Kizák János. Valóban évről évre tökéletesebb, finomabb az éneklésük, az előadott darabokban nyilvánuló összhang, színezés, szabatoság lelkes tapsokra ragadta a közönséget. Hatalmas éljen, taps követte Csengey Gusztáv ódájának előadását is. Kiváló poétánk ismét a szívébe mártotta a tollát, mikor a nagy Kossuthról elzengte ódáját, mint a szabadság incarnatiójáról, mint a szabadság eszményképéről, fogalmáról, a kit büszkén vallunk a magunkénak, a kinek emléke mindig ott fog élni a magyarok szívében. A zengzetes nyelven megírt óda szépségeit teljesen megértette és kifejezésre juttatta a szavaló: Magyar József, a kinek nyugodt és biztos fellépésén, érczes hangján, korrekt előadásán látszik a képzett és gyakorlott szavaló. Majd Kizák János énekelt el két dalt: «Tavaszmúlt...» és «Kilárom reszkető karom...» A bámulatos hangterjedelem, csengő hang, a mély érzés, a finom árnyalatok viharos tetszést

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

KOSSUTH LAJOS.*

Fölsszál a földről, száll bolyongva lelkem.
Ragadja régi titkos fájdalom;
Téged kereslek, fényes égi szellem,
S halkán, merengőn zeng feléd dalom.
Hadd lássalak meg hanyatló koromban.
Mint álmaimban ifjan láttalak;
Viszontlátásra kettős alkalom van:
Bölcső, koporsó... Hol találdalak?

Közel, közel van már a boldog óra,
Hogy téged Isten elküldött nekünk.
S ez év egy évülednek fordulója,
Hogy megsiratta hunytod' nemzetünk.
Örömmel, gyászunk van most foglalata,
Együtt van ime születés, haldl...
Mi less, mi őt lelkemnek megmutatja?
Bölcső?... koporsó? ahol megtalál.

Tíz év előtt őh gyász borult hasánkra:
Hogy lelke vissza őshonába tért;
Hüvelybe itthon szállt a föld porába,
Ki oly sokáig számkivetve élt
De hát igaz vón: rajt' a strok éje?
Meghalhat-e az örök ideál?...
Itt vagy ma is te, népünk nagy vesére,
Téged nem ismer az irtó haldl.

* Az Eperjesi Széchenyi-kör által szeptember 18-ikán megtartott Kossuth-ünnepélyen elszavalt Magyar József.

A gyászt kitörölöm zengő énekemből,
Őt nem takarja az idők moha;
Fejlődésünkben az ő magva szendül,
Őh Kossuth Lajos nem hal meg soha!...
Hát születésed gyújtson szent örömré,
Amikor Isten elküldött nekünk? —
Az ő szerelme benned szállt e földre —
Szóljon hát ennek a mi ünnepünk?

De nem! — Miként az apró milliókat,
Ne néssük úgy mi születésedet! —
Te ég követje, rólad így ki szólhat?
Van-e egy naphos kötvé szellemed?
Hisz ős időkől vagy hősök hívója,
Hogy rabigákat karjuk törjén el;
Te a szabadság inkarnációja
Öröktől fogva voltál és leszel.

A szabadság volt Isten akaratja,
Hogy önképére embert alkotott,
S aki köszülök Istent megtagadta,
Az idomított emberből rabot.
De a szegény rab szabadságra vágyott;
Segítni jó az égi kegyelem:
Hogy irtsa mindenütt a szolgaságot,
A szabadító ime megjelen.

Jó — s küzdve jár-kei szásadok során át,
Zeng bistatása, villog fegyvere;
A hatalom hiába tépi szárnyát,
A toll kinő és újra száll vele.

És száz alakban százszor újra készdi,
Megtörve gyakran, küzdve is halad;
A csél irtányt soha el nem veszti,
S nem nyugszik, míglén diadalt arat.

Hosszánk is eljött tetterőtől égve,
Mint a mennydörgés, harsogott szava;
Megérti a magyar föld szolganépe,
És a vesérnek lett erős hada...
Hisz ez Kossuth, az égi szabadító! —
A szolganépből alkot nemzetet,
Az Istenezsme, a rabságot irtó,
Vitt újra véghez csodatetteket.

Nemcsak magyar sstv gyúl fel nagy nevére,
Az egy világegy, mely előre tör,
S amerre csendül, osszik a rab éje
S édes reménnyel néz az égre föl.
Amerre népek szabadságra vágyanak,
Kossuth nevében zeng a sebb jövő,
Nagy jelszavává lett az a világnak,
A szabadságnak Géníusza ő.

És ő magyar volt, haldl Istenünknek! —
Hosszánna zengjen itt ma ünnepén! —
Egy kis paránya büszke ünnepünknek
Neveddel a nagy eszmét zengem én,
Ast a jövődöt, mikor tárt karokkal
Jó sok szabad nép s vélünk frigyre lép,
S téged dicsőít és imába foglal
Az egyenlőség és testvériség!

Csengey Gusztáv.

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

arattak a közönségnél. Az ünnepély fénypontja kétségtelenül *dr. Tóth Sándor* felolvasása volt. Nem kívánjuk itt tüzetesen méltatni a felolvasást, hiszen bírálatát nemrég közöltük lapunkban, hanem annyit meg kell jegyeznünk, hogy ez a felolvasás oly értékes, oly mélyreható, oly gyönyörűen kidolgozott, oly ragyogó nyelvű, színes képekben oly gazdag, hogy bármely legelsőrendű országos ünnepélynek büszkesége lehetne. S a rendkívüli hatást nagyban fokozta a felolvasó művészi előadása. A közönség az első szótól az utolsó betűig elmélyedve, a legnagyobb figyelemmel, igazi élvezettel hallgatta végig a remek felolvasást.

A Kör ünnepélye komoly, méltóságteljes, szép ünnepély volt. *Dr. Wallentinyi Samu.*

Eperjesi Széchenyi-kör.

Adományok a Kossuth-emléktáblára. *Dr. Horváth Ödön* közig. bíró úr 5 méltósága és *demjénfalvi Meliorisz-Meliorisz Ilka* úrnő 20—20 koronát és Egy névtelen 10 kor. át adományoztak a Körnek a Kossuth-emléktábla költségeinek fedezésére. A nagylelkű adományozók fogadják a Széchenyi-kör leghálásabb köszönetét.

A Kör díszelőadása. A Széchenyi-körnek a Kossuth-ünnepély alkalmából szeptember 17-ikén rendezett díszelőadása előkészítette és nagyban emelte a következő nap lelkes, hazafias hangulatát. A közönség, mely a díszelőadáson résztvett, csak elismeréssel adózhat és adózott is a színészeti-szakválasztmány buzgó elnökének, *Saly Győző*nek, odaadó fáradozásáért, melylyel a műkedvelők lelkes csoportját összetobozta és az előadást rendezte. A siker jó részben az ő érdeme s erősítette a köztudatot, hogy a színészeti szakválasztmány ügyei jó kézbe vannak letéve. De köszönet és elismerés illeti meg az előadás szereplőit is, kik önzetlen lelkesedéssel bocsátották tudásukat és erejüket a Széchenyi-kör rendelkezésére, hogy a nemzet atyjának emlékünnepe fényes, emlékezetes legyen. A műsor minden egyes száma méltó volt az alkalomhoz. Az előadást a Himnusz nyitotta meg, melyet a theol. akad. énekhar adott elő *Szánk Ernő* vezetésével, melyet a közönség állva hallgatott végig. Azután *Kolozsi Botha József* adta elő lelkesen, tüzzel *Ábrányi Emil*nek «Kossuthi sírja» cz. költeményét. Legszébb s leghatásosabb pontja volt az előadásnak *Maléter Erzsike* szavalata, ki *Krayzell Rózsika* zongorakísérete mellett adta elő *Farkas Imre* gyönyörű költeményét, «A vén cigány»-t. A két úrhölgy előbbi szereplései nagy várakozást keltettek s ennek a várakozásnak minden tekintetben meg is feleltek s most is gyarapították sikereik számát. A költemény minden szépsége érvényesült: a drámai jelenetek mintegy megérzékítve jelelték meg képzeletünk előtt. A szavalat s a zongorakíséret pontosan összevágott és egyik a másik hatását csak emelte. A közönség lelkes tapsa alig akart szünni; újra meg újra látni kívánta a két bájos szereplőt. Nagy tetszést aratott *Verő György* «1848» cz. színművének 4. jelenete. Ebben különösen *Botha József* s *Bulissa Károly* szavalatai hatottak. Igen szép volt a hölgyek küldöttsége (*Szmoligovics Manyika, Dlugolinszky Berta, Wolosszinovics Mariska*) élükön *Raffay Ferencz* nével, ki hévvel előadott beszéddel fogadta az első magyar miniszterületet. Szinte sajnáltuk, hogy nem nyílt tágabb tere tehetsége érvényesülésének. Mozgalmas, eleven volt az utcai csoport, mely az ügyes rendezőt dicsérte. Az előadást három előkép fejezte be: «A kápolnai csata», «Kossuth búcsúja» és «Apotheosis». Különösen a legutóbbi volt szép, *Szmoligovics Manyika* és *Botha József* alakították. A közönség sokáig, szinte lélekzetét is elfojtva, nézte a tündéri képet. A Gönczi zenekara által előadott Kossuth-induló hangjai mellett oszlottak szét a nézők, egy kedves, szép est emlékével szívükben.

H I R E K.

A Sárosvármegyei inségesek javára. *Kecser Miklós* cs. és kir. kamarás, az eperjesi kerület országgyűlési képviselője, ügyvédje *dr. Propper Adolf* útján 1000 koronát nyújtott át a vármegyei alispánnak az inségesek közötti szétosztás céljából, az alispán belátására bízván annak mikénti elosztását. E nemes tett nem szorul dicséretre.

Halálozás. Szeptember 18-ikán hunyt el *Bártfán Zámorszky László* ügyvéd, a Bártfai Takarékpénztárnak ügyésze.

*** Gyászír.** Szept. 23-ikán hunyt el *Demeter Miklós*, életének 26-ik évében. Temetése szept. 25-ikén délután 4 órakor lesz Eperjesen, a Kossuth L. utca 23. számú gyászházban.

*** Andrássy Dénes gyászjelentése.** *Andrássy Dénes* gróf — a ki hitvesének porhüvelyét Münchenből a krasznahorkaváraljai mauzoleumba örök nyugalomra átszállíttatja — a következő gyászjelentést adta ki:

„Kétéves mély gyászom és bánatom igaz érzelme nékem gyászünneppé avatja boldog-emlékű áldott jó nőm szentelt-emlékű hamvainak hazaszállítását és a számára épített mauzoleumba örök nyugovóra leendő eltemetetését. Nem találtam ugyan hálás szívem sajnó sebére gyógyírt sehol, de Isten kiváló kegyelme folytán mégis némi megnyugvást ad megrendült lelkemnek az, hogy 36 éves boldog házasságom egyedüli osztályosa: kedves feleségem példás életét az ő nagy lelkéhez méltó alkotásban itt megörökíthetem. Most, midőn szeretett nőm halóporai számára szánt műemlék teljesen kész, fájdalmas szívvel jelenitem, feledhetetlen jóságos nőmnek *csikszentkirályi és krasznahorkai Andrássy Francziska* grófnénak 1904. évi október 26-ikán, mint elhalálozási napjának második évfordulóján, Münchenből — Rozsnyón át — Krasznahorkaváraljára leendő átszállítását s a napnak délutáni óráiban ugyanitt, a róm. kath. szertartás szerint foganatba veendő eltemetetését. Örök béke virraszson drága porai felett!”

Gróf Andrássy Dénes.

Gróf Andrássy Dénesnek okt. 26-ikán tartandó temetési szertartását Krasznahorkaváralján *Bubicz Zsigmond* kassai megyéspüspök fogja eszközölni.

*** Vármegyei őszi közgyűlés.** A rendszeres őszi évnegyedi közgyűlés október 7-ikén d. e. 10 órakor fog megtartani. A közgyűlés első tárgya az 1905—1906. évi vármegyei közüti költségelőrányszat megállapítása lesz, melylyel kapcsolatban 10%-os törvényhatósági utadót szándékoznak kivetni.

*** Az esti kereskedelmi szaktanfolyamra** való beiratások határideje szept. 30-ikáig meghosszabbított. A beiratást *Bohrandt Lajos* egyleti titkár (lakik Főutca 79) eszközöli, kinél a tandíjmentességért való kérvények már benyújthatók.

*** Új óvodaépület.** A *nagysárosi* községi kisdóvoda a község által megvásárolt vármegyei épületben nyer kényelmes otthont, mely erre a célra legközelebb át fog alakíttatni. Ugyanebben az épületben nyer ideiglenes elhelyezést az ottani új községi elemi iskola is.

*** Tájékoztató.** A *Hodossy Imre* országgy. képviselő által Kiszébenben ma szeptember 25-ikén tartandó beszámoló alkalmával Eperjesről d. u. 2 óra 10 perczkor külön-vonat indul s 2 óra 45 perczkor Kiszébenbe érkezik. Indulás vissza Kiszébenből 5 óra 24 perczkor délután, érkezés Eperjesre 6 órakor este. A vonat az összes megállóhelyeken, tehát a kisállomáson is, megáll.

*** Falkavadászatok.** A Falkavadásztársaság jövő héten kedden, szerdán és pénteken rendez falkavadászatokat. Találkozók: kedden délelőtt 9 órakor az alsósebesi hídnál; szerdán d. e. 9 órakor a szentpéterkendi útelágazásnál; pénteken d. e. 10 órakor az eperjesi vasúti állomáson.

*** Az eperjesi lóversenyekre** a nevezések szeptember 22-ikén zárultak. Beneveztetett összesen 92 ló; lóversenybe 77, az ügétversenybe 14. Részletezve: A síkversenyre 15, az akadályversenyre 5 és a sárosi tenézsversenyre 8 ló, a hadtest-akadályversenyre 9, a gátversenyre 15 s a falkavadásztársaság 26; továbbá a sárosi kisérleti kocsiversenyre 4 fogat s az ügét-kocsiversenyre 3 fogat. A lóverseny részletes programját «Sport-rovatunkban» közöljük.

*** Sárpatoki ev. népiskola ügye.** A közíg. bizottság felszólította a sárpatoki ev. iskolaszék elnökét, hogy az ottani teljesen tarthatatlan állapotban levő iskolaépületet — a további lépések elkerülhetővé tétele végett — a bemutatott terv szerint legkésőbb az 1905 évben alakíttassa át. Ez ellen a sárpatoki ág. hitv. ev. egyház-község a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz felelkezéssel élt, a mely azonban nevezett miniszterium által — miután a közíg. bizottságnak ez ügyben saját hatáskörében tett intézkedése nem kifogásolható — figyelmen kívül hagyott.

*** A tiszai ág. evang. egyház közgyűlése Nagyváradon.** A tiszai ág. ev. egyházkerület szept. 22-ikén kezdte meg közgyűlését Nagyváradon Szentiványi Árpád és Zelenka Pál püspök elnöklésével. Képviselve voltak az összes egyházmegye espereseikkel és felügyelőikkel. *Glauf Pál* főesperes, egyházkerületi főjegyző imája után Szentiványi Árpád megnyitó-beszédet mondott. Zelenka Pál püspök fölolvasta kimerítő jelentését. Megemlékezett a nagyváradi evangélikus egyház multjáról s kegyelettel, elismeréssel adózott lelkes újjászervezőiről. A püspök indítványára *Wlassics Gyula* volt közoktatásügyi miniszter érdemeit jegyzőkönyvbe iktatták s *Berzeviczy*

Albert dr. minisztert őszinte bizalommal üdvözölték. Azonkívül üdvözlő-táviratot küldtek *Baksay Sándor* ev. püspöknek is. *Glauf Pál* főjegyző előadta a theológiai tanügyi szervezet javaslatát, a melyet a közgyűlés általánosságban egyhangúlag elfogadott. A közgyűlés szept. 23-ikán még folytatta tanácskozásait.

*** Minden joghallgatónak** nélkülözhetetlen kézikönyv a napokban megjelent *Egyetemi Zsebkönyv*, mely magában foglalja a budapesti és kolozsvári egyetemeken divó szokásokat, használatos tankönyveket. A csinos kiállítású zsebkönyv — mely érdekes cikkeket is foglal magában — 3 koronáért *Révai Samu (Sziklai Henrik)* könyvkereskedésében kapható, a hol bármely jogi mű beszerezhető.

*** A kisszebeni állami elemi iskola és óvoda új épületének ünnepélyes megnyitása** a Sárosvármegyei Általános Népevelőegyesület évi rendes közgyűlésével kapcsolatosan október 13-ikán (csütörtökön) lesz. Az ünnepély sorrendje a következő: A reggel 7 óra 43 percznyi vonattal Eperjes felől Kiszébenbe érkező vendégek fogadtatása a vasúti állomáson. Reggel 8 órakor hálaadó istentisztelet, melyen az egyes felekezetekhez tartozó növendékek — tanítóik vezetése mellett — saját templomukban fognak megjelenni. D. e. 9 órakor a kisszebeni áll. elemi iskola új épületének átadása és zárkölétéle az iskolaépület előcsarnokában a következő sorrenddel: 1. Szózat. Énekli az eperjesi áll. tanítónő-képző-intézet énekara. 2. Az iskolaépület átadása, ünnepi beszéd kapcsán, *Eiszelt Antal* polgármester által. 3. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjének válasza. 4. Az emlékirat és a zárkó elhelyezése 5. Himnusz. Énekli az eperjesi áll. tanítónő-képző-intézet énekara. D. e. 10 órakor a Sárosvármegyei Általános Népevelőegyesület évi rendes, egyúttal díszközgyűlése a gimnázium tornacsarnokában, a következő tárgysorozattal: 1. Elnök megnyitó-beszéde. 2. Felolvasás. Tartja *Jakubek Ludmilla* kapii áll. elemi iskolai tanítónő. 3. Évi jelentés. 4. Pénztárnok jelentése. 5. Jelentés az Eperjesi Tanítók Háza ügyében. 6. Indítványok és az elnök zárószava. Délután 1/2 1 órakor közebed az áll. elemi iskola termeiben. Egy teríték ára borral együtt 3 korona. Este 5 órakor műkedvelői színelőadás a gimnázium tornacsarnokában, melynek tisztajövedelme az Eperjesi Tanítók Háza javára fog fordíttatni. Előadatik: «Vallás az iskolában» Szimfű 3 felvonásban. Írta *Gaál Mózesné* Továbbá: «A gazdag rokon.» Vígjáték egy felvonásban. Végül élőképek: 1. Salamon ítélete, 2. Tavasz ébredése, 3. Hit, remény és szeretet. A színelőadás után táncz. Helyárok: Oldalszék és I—III. sor 2 kor., IV—VI sor. 1 kor. 60 fill.; a többi sor 1 kor. 20 fill.; állóhely 80 fillér. E jegyek a táncmulatságra is érvényesek. Jegyek előre válthatók okt. 5-ikétől (d. e. 10 órától kezdve) az állami elemi iskola új épületének földszinti termében, *Marschalkó Vilmos* tanítónál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Tudomásul. Az ünnepélyen résztvevők Eperjesről Kiszébenbe reggel 7 óra 05 perczkor indulnak a rendes személyvonattal, a mely az eperjesvárosi állomáson is megáll Kiszébenből vissza Eperjesre vagy este 8 óra 57 percznyi, vagy a következő napon reggel 6 óra 03 percznyi vonattal indulhatnak. Kiszébenből Héthársra este 10 óra 39 perczkor indul az úgynevezett vásári vonat. A közebedre legkésőbb okt. 8-ikáig *Marschalkó Vilmos* áll. elemi iskolai tanítónál kell jelentkezni, mert későbbi jelentkezések — tekintettel a helyi körülményekre — nem vehetők figyelembe. Ha a vasúti menetrendben október hó 1-jétől kezdve lényegesebb változás állana be — a mi nem valószínű, — erről a vármegye területén megjelenő helyi lapokban külön értesítés fog kiadatni.

*** A folyó évi ellenőrzési szemle a közös-hadsereg** részéről a Normal-kaszárnyában (Kassai-úton) október 1-jén, a honvédségnél pedig október 15-ikén reggeli 8 órakor a Szent László-utcában a honvéd-laktanyában meg fog tartatni, melynél mindazon, Eperjesen tartózkodó nem-tényleges állományú közös-hadseregbeli katonák és póttartalékosok, illetve honvédek, a kik a folyó évben tényleges szolgálatban nem állottak, vagy a fegyvergyakorlaton részt nem vettek, katonai (honvéd-) igazolvánnyal ellátva kötelesek megjelenni, mert a meg nem jelenőket vagy elkésve jelentkezőket mulhatlanul az utószemlére utasítják, még pedig a közös-hadseregbelieket nov. 14. és 16-ikára a hadkiegészítő-parancsnokságnál, a honvédeket a szentlászlóutcai laktanyában november 12-ikére és ezenfelül — a mennyiben elmaradásukat nem fogják igazolni — katonailag meg fognak büntettetni.

*** A Schmidt-féle ház renoválása.** Eperjesnek egy régi, a hajdani kor stíljét kitűnően jellemző épületének renoválására s ezzel egyszersmind városunk érdekességének emelésére határozta el magát tulajdonosa. Egy ily régi épületét Eperjes városának, a Rákóczi-féle házat,

már tava
tére kerü
fogják al
érdekessé

* Ki
szept. 11
dobalásá
kuglitzok
kapta, a
ronás kit
Faltin Ge
József, G
vendége
Ottó lem
vető társa

* Ep
lapunk a
Ksod. va
azt az it
304. sz.
gyorsított
áll meg,
sunk tan
már tava
igazgató
következő
vényt ad
támogatá
Albert v
kerde fel
hathatós
a Ksod.
mirt a
1-jétől B

* Sz
egyesület
október
(Árok-ut
születés
1 koron
váltható
vacsorán
zárólag
nál nem

* F
alkotóré
olcsó ár

* As
közgyűlé
hozott h
szafaltiro
Ezt a sü
tárk —
az aszfal
jól van
és a mo
mentén,
gának r
úttal eg
határoza
lehet, ez
a vízvez
bezek
egyham
lesz, leg
sége, ho
nyomor
járdakö
nösen a
az emb
az álló-
önkénté
másika
hanem
tásra sz
lását az

* A
város r
közhírr
kötelez
szetben
a cse
nem k

már tavaly renoválták s most ezen másik régi épületére került a sor. A munkás kezek ismét olyanná fogják alakítani, a milyen egykor volt: ismét széppé, érdekessé, stílszerűvé.

* **Királydobálás.** Az Eperjesi Kuglizó-társaság szept. 11.—17-ik napjain tartotta meg ezidei királydobálását, a közönség nagy érdeklődése mellett A *kuglizókirály* címet ezidén *Böhm Emil* pénzügyi titkár kapta, a legnagyobb számú bábútés és ezzel az 50 koronás királydíj elnyerése által. A többi díjak nyertesei Faltin Géza, Luchs Róbert, Hegymeghy Imre, Verbőczy József, Oszvald Károly és Klein Béla lettek. Számos vendége volt a Körnek ez alkalomból, kik közül Pálka Ottó lemesai állatorvos díjat is nyert. A királydobálást követő társasvacsoránál a legélénkebb hangulat uralkodott.

* **Eperjes-város állomás.** Ez év tavaszán, valamint lapunk augusztus hó 14-iki számában szövé tettük a Ksod. vasút május 1-jén életbelépett menetrendjének azt az intézkedését, hogy az Eperjesről Orlóra induló 304. sz. és az Orlóról Eperjesre érkező 303. számú gyorsított személyvonat Eperjes-város állomáson nem áll meg, nagy hátrányára az utazó közönségnek. Városunk tanácsa — a közönség érdekeit előmozdítandó — már tavaszal kérvényezett az ügyben a Ksod. vasút igazgatóságánál, de eredménytelenül; felszólalásunk következtében városunk tanácsa legutóbb ismét kérvényt adott be az ügyben s ez alkalommal annak támogatására városunk díszpolgárát: dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., vallás- és közoktatásügyi minisztert kérte fel. A mint illetékes forrásból értesülünk, ez a hathatós támogatás eredményre is vezetett, a mennyiben a Ksod. vasút igazgatósága elrendelte, hogy úgy a 303., mint a 304. számú gyorsított személyvonat *október 1-jétől Eperjes-város állomáson ismét meg fog állani.*

* **Szüreti-mulatság.** Az *Eperjesi Kath. Legényegyesület* — beteg tagjainak felsegélyezési alapja javára — *október 2-ikán*, vasárnap, az egyesület helyiségében (Árok-utca 44), társasvacsora- s tánczszal egybekötött szüreti-ünnepélyt rendez. Belépődíj személyenként 1 korona. Társasvacsora jegy ára 1 kor. Jegyek előre válthatók a Bodnár Győző-féle üzletben, hol a társasvacsorára való előjegyzések október hó 2-ika délig bezárólag eszközölendők, mivel vacsorajegyek a pénztárnál nem szolgáltatnak ki.

* **Fényképészeti vegyiszerek alkotórészei,** valamint használatra készen egybeállítva, *olsó árban* kaphatók *Cattarino Sándornál* Eperjesen.

* **Aszfalt-járda.** Egyik legutóbb megtartott városi közgyűlés Főutcánk aszfaltjárdája ügyében egy régebb hozott határozatnak határozaton kívül helyezését és az aszfaltozás ügyének újabb tanulmányozását határozta el. Ezt a sürgős ügyet ennek következtében ismét elnapolták — egyelőre a jövő évig s hogy jövőre meg lesz-e az aszfaltjárda, az még nagyon kérdéses. Pedig ez nem jól van így; járdára szükség van, még pedig kényelmes és a mostaninál szélesebb járdára, különösen a Főutca mentén, mert városunk Főutcája városunk lakosságának nemcsak legfőbb közlekedési útja, hanem egyúttal egyedüli, sétára alkalmas korzója is. A közgyűlés határozata ellen legfeljebb felelőzni és ismét felelőzni lehet, ez pedig nem vezet célhoz; tapasztalhattuk azt a vízvezetékűgynél, a melyet már számtalanszor felelőztünk meg és eredménye az lesz, hogy nekünk vizünk egyhamar nem lesz. Miután aszfaltjárda egyelőre nem lesz, legalább annyit joggal kérhet városunk közönsége, hogy a jelenlegi járda tartassék jókarban Léptenyomon kisebb-nagyobb gödrök képződtek a törött járdakölapok helyein és az esős idő beálltával — különösen az esti órákban — minduntalan megbotlik bennük az ember lába; nem egy női-ruha esett már áldozatul az álló-pocsofolyák felloccsánós, piszkos vizének nem egy önkéntelen lábfordóban részesült a járókelők egyike-másika. De nemcsak a Főutca két oldalának járdája hanem a mellékutczák és átjárók járdái is sürgős javításra szorulnak már Melegen ajánljuk e bajoknak orvoslását az erre hivatott közegeknek.

* **A népfőlkélesi kötelezettek jelentkezése.** Eperjes város rendőrkapitányi hivatalának katonaiügyi osztálya közhírré teszi, hogy a katonailag kiképezett népfőlkélesi kötelezettek, kik a közös-hadseregben, a haditengerészetben, a honvédségben és ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly, katonailag ki nem képzettek, kik népfőlkélesi (rózsaszínű) ajánlati

lappal el vannak látva, *október 20-ikán* Eperjesen a városházán, és pedig az eperjesiek reggeli 8 órákor, idegen népfőlkélek, a kik helyben tartózkodnak, reggeli 9 órákor személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak. Írásbeli jelentkezéshez a városházán a rendőrkapitányi hivatalban ingyen Jelentkező-lapot adnak, ahova a népfőlkélesi igazolványt (végelelőcsátó-okmányt, kilépti bizonyítványt, ajánlati lapot) is el kell vinni. A jelentkezés elmulasztását 4—10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetik.

* **Városi építkezések.** Ez év folyamán két nagyobb építkezésbe fogott városunk. Az egyik a városi alsó-maiom, melynek átalakítási munkálatai serényen haladnak A nyár folyamán készültek el a víz medrének cémentépítkezései s jelenleg a malom belső berendezését végzi a vállalkozó; ott is annyira előrehaladt már a munka, hogy rövid idő múlva átadható lesz a malom az új bérlelőknek. Egy másik építkezés a városi vágóhíd, melyre már égető szükség volt. Ez a Tarca partján épül s még ez évben tető alá kerül. A magánosok részéről is fölötte nagy építkezési kedv mutatkozott ez évben. A Lőcsei-úton, a volt Kintiss-féle kertben két nagy épület készült el. A villamvilágítási társulat kibővítette gőzfűrésztelépét s egy gőzgyalút rendezett be. A Szebeni-úton nagy palotát épített Fried Simon nagykereskedő s a vámpületesen túl is több ház épült fel. A Czigányhegyen Fuchs téglagyáros nagyobb házat és majort épített s a bártfai vámház mellett is épült egy lakóház. A Táborhegyen több szép lakóház készült el és néhány még ez évben kerül tető alá. A Ferencziek terén Kósch Árpád épített nagyobb emeletes lakóházat, mely tavaszra készül el. A gör. kath. parochiát is átalakítják. A Bástya-utczában épülőfélben van az evang. konviktus épülete. A Foegel-féle mulatókertnek malomárok felé eső felerészét megvette dr. Dobay Zsigmond vm. főügyész s ott villát épített a másik felét Mihalidesz Lajos vette meg. Ezenkívül a város több helyén épültek lakóházak. A Kálvária-úton egész házior van már s a Felsőkörúton is többen építkeztek. A jövő évre is nagyobb építkezések vannak kilátásban. Ezek közül említést érdemel különösen az ev. theologia otthona az Árok-utczán, valamint az ev. tanítóképző internátusa a kassai-úti Sarlay-féle kertben. Ez a szép kert, ügylátszik, teljesen be lesz építve, mert már a telkek nagy része vevőt talált. Parcellázás alá kerül továbbá a Pap-féle birtok a vasút mellett, valamint a Klauszer-féle nagy kert is. Halad városunk az építkezés terén; kívánatos volna azonban, hogy néhány iparvállalat kéménye emelkedne ki a házak között s a munka emelné városunkban a jólétet és adna keresetet a város lakossága egy részének. Ha vasúti üzletvezetésre nincs is kilátás, de egy nagyobb szabású ipariskola és egy dohánygyár létesítése iránt lehetne lépéseket tenni kormányunknál. Meg kell ragadnunk minden alkalmat városunk emelése érdekében, de, hogy célzt érhesünk, elsősorban szükséges, hogy vízvezetéke legyen városunknak.

* **Kapuk kivilágítása.** Nagyon nehezen szoknak hozzá a háztulajdonosok az új szabályrendelet végrehajtásához. Nap-nap mellett sok feljelentést tesznek a rendőrök a kapuk ki nem világítása s illetve nem zárása miatt. A rendőrkapitány természetesen kénytelen büntetni azokat, kik nem respektálják a rendeletet, sőt — vannak ilyenek is, kik — figyelmeztetés után sem tesznek eleget kötelességüknek. Kívánatos volna, hogy az illetők a közérdek helyes felfogásával, minél kisebb számmal szerepeljenek a bírságoltak között, mert bizony eddig 36 ilyen esetet tárgyal a rendőrkapitány.

* **Herczeg Ferencz-Album** lesz a *Gajári Ödön* szerkesztésével megjelenő *As ujság* független politikai napilap legközelebbi húsvéti ajándéka. Karácsonyra pedig gyönyörű naptárral kedveskedik minden előfizetőjének kivétel nélkül. *As ujság* — melynek állandó főmunkatársai: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán, — nemcsak értékes ajándékokkal lepi meg előfizetőit, hanem kitűnő lapot is ad, mely értesültség hírszolgálat és bő tartalom dolgában a legfokozottabb igényeket is kielégíti. Ennek tudható be *As ujságnak* páratlanul gyors elterjedése és közkedveltsége az egész országban. *As ujság* előfizetési ára: 1 óra 2 kor. 40 f., negyedévre 7 kor. Megrendelő-cím: *As ujság* kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-út 54. sz.

* **Elveszett tárgyak.** A tisztizsolga a Deák Ferencz-utczától a Rózsa-utczába menet egy újságpapírba csomagolt következő tárgyakat veszítette el: 1 drb hosszú sáv veres hajtóka posztó, egy drb tábornoki zubbonyra való arany paszománt és 2 drb ezüst-csillag. A ki a tárgyakat behozza, illő díjat kap.

* **Eltűnt bicikli.** *Sztarovecsky Antal* szeszfinomítógyári raktáros biciklijé annyira megtetszett valakinek, hogy míg a tulajdonos odatámasztotta egy helyütt s egyet fordult, a biciklinek nyoma veszett úgy, mintha a föld nyelte volna el. Az eltűntetőt mindenfelé keresik.

* **Talált tárgyak.** H. J. rendőrkapitány-helyettes nyomozás közben a Licsért és Lemes közti országúton egy zsák árpadarát talált. — Novák Anna cselédleány a Főtéren egy pénztárczát 58 fillérrel, — Obsuth Gyula, czipész fia, a Ferencziek templomához vezető lépcsőn egy ezüst-lánczot, négy kést, egy villát s egy kanalat talált. A talált tárgyak a rendőrkapitányi hivatalban átvehetők.

* **Lopott bőrök.** Egy *Hedri Ede* nevű sirokai születésű csizmadia-segéd szept. 19-ikén két drb marhabőrt emelt el Frohman János tímártól 60 kor értékben, de lépre került. A rendőrkapitányt helyettesítő Halmi rendőrbiztos úgy a tolvajt, mint a bőröket kézrekerítette. A bőröket úgy, hogy kocsin egészen Jánocskaig üldözte Kmech Mihály zdobai lakost, ki a bőrt 8 koronát adott a tolvajnak s lefogalta a bőröket.

* **Magyar diák-ruha.** Késmárkról írják, hogy az ottani állami polgári és felső kereskedelmi iskola vezetőse még a mult év végén elhatározta, hogy a magyar ipar támogatása végett meghonosítja a tanulók között az egyforma polgári szabású ruhaviselést és a szükséges kelmét, bélést és egyéb hozzávalókat kizárólag hazai gyárakból szerzi be. A tanári-kar még az Értésítőben fölhívást intézett a szülőkhöz, kérve őket, hogy gyermekeiknek Késmárkon csináltassanak ruhát, mert a magyar ruha növeli a tanuló nemzeti és baráti együttérzését. A tanári testületnek sikerült az eszmét megvalósítani és jövőre kiterjeszti támogatását a kalap- és bőriparra is.

* **Építsünk a vakok számára otthon!** Hazánk 20,000 vakja közül mintegy 180 mint kiképzett vak iparos keresi mindennapi kenyerét. Szegények nap-nap után reggel 7-től este 7-ig a műhelyben szorgoskodnak, hogy megkeressék az életfentartás első és legszükségesebb kellékét: a pénzt. Olyiannak felesége és családja is van s bizony-bizony roppant nagy küzdelmet kell kifejtjenie, hogy betevő falatjáért ne szoruljon másra. Nap-nap után van alkalom látni őket; minél inkább bámulom szorgalmukat és ügyességüket, annál mélyebben érzem szivemben, mi lesz ezekkel a szegény halandókkal, ha munkaképtelenné válnak? Vajon, hol fogja lehajtani fejét annyi küzdelmes munkában telt év után, ha testi ereje felmondja a szolgálatot? Istenem, beh szomorú jövő elé nézhet egy ilyen sorssújtotta egyén! Mert annyit nem képes keresni, hogy későbbi éveiben esetleg megtakarított garasából meg tudjon élni. Jegyezd meg szeretett embertársam: a vaknak testi ellentállóképessége a szakadatlan munka iránt nem olyan szívós, mint a miénk. Neki szegénynek már alapjában meg van támadva egész konstrukciója éppen fogyatékoságánál fogva. S míg a mi gyermekeink látnak, futnak hol ide, hol oda ficzánkolnak, tornásznak, korcsolyáznak, tánczolnak, vívnek s többféleképen erősítik vagy mondjuk előkészítik testüket az élet ezernyi bajával jajával szemben, addig a szerencsétlen vak, ki a mi embertársunk és felebarátunk, mindebből ki van zárva, vagy, ha alkalma is volna: vaksága oly akadályt képez, hogy mindezekből egyet is alig valósíthat meg. Érthető tehát a vak testierejének és ellentállóképességének aránytalanul csekélyebb volta az épérzekű emberével szemben. Európa nyugati kulturális államaiban ezt már néhány évtized előtt a nemeskeblű emberbarátok átértették s anyagi áldozatokat nem kímélve, gondoskodtak végnapjaik tisztességes lefolyásáról. Nem légből kapott állítások ezek, meggyőződhetik a szives olvasó mikénti ápolásokról, ha felkeresi egyebek között a prágai Francisco Josefiumot, Párisban az elaggott vakok házát és Bécsben a férfi- és női otthonokat. Nálunk ilyen otthon, hol a munkából kidőlt vak, kit nagynehezen felneveltünk s mint önértetes egyént kibocsátottunk az életbe, nyugalmat és pihenést találna öreg napjaira; ilyen otthon ezideig még nincs. Midőn ezen ügyben felemelem hozzátok esdő szavamat, kiknek az anyagiakból az legendónál

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

nál, úgymint

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl czzeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábadozóknál influenza után ajánltatik.

több jutott, ne gondoljátok, hogy pénzeiteket haszontalan célra fordítjátok, mert a cél melyet elérni 20,000 vak érdekében legszebb kötelességünk: nemes és magas. El kell ismernünk, hogy hazánk közönsége a fogyatékosok, különösen pedig a vakok iránt meleg rokonszenvvel viseltetik őket úton-útfélen részesíti némi alamizsnában, olykor nevelés tanítási célokra ezeket áldoz, a mire még mindig szükség van; de ne feledjék, hogy ez által csak felemunkát végeztek, mert a vaknak öreg napjaiban nincs hová hajtani fejét s kénytelen lesz magát, emberi mivoltunkat annyira lealázni koldulásra adni. Bízunk kedves vak munkásaink a jó Isten segedelmében, ki minden nemes, szép és hasznos célért küzdőket meghallgatja s reméljük, hogy jó magyar hazánk polgárai meghallgatják kérve esdő szavunkat s áldozatkészségükkel lehetővé teszik egy Budapesten falállítandó *Vakok Otthonának* létesítését. E célra szánt nemes adományok a Kisbirtokosok Földhitelintézete igazgatóságának küldendők be (Budapest, I., Géza-u. 2. sz.), mely intézet szíves volt más címen is begyűlt adományokat teljesen díjmentesen kezelni.

* **Új állami iskolák.** A makoviczai járásban *Alsó-komarnuk, Bányavölgy, Hunkócs, Mesztikó és Szorocsin* községekben, továbbá *Plavnicán és Somostűfaluban* felállított új állami elemi iskolák — melyekhez a tanárok már kinevezettek és melyek mintaszertű kényelmes új épületekben nyernek állandó elhelyezést — közelebb meg fognak nyitni. Ezekkel az iskolákkal a Sáros-megyében lévő áll. elemi iskolák száma 81 tantervvel — 50 tanítóval és 31 tanítónővel — 43-ra emelkedett.

* **Táncmulatság.** Okt. 2-ikán, vasárnap tartja a Sárosvármegyei Lótenyésztés és Lóversenyeket Pártól Egyesület ezidei lóversenyét, mely alkalomból *Sárosvármegye ifjúsága* Eperjes város Vigadó-jában társasvacsorával összekötött táncmulatságot rendez. A társasvacsora este 9 órakor lesz.

* **«Az áldozati báránka»** című vígjátékjudozással kezd meg előadásainak sorozatát Krémer színtársulata okt. 1-jén, szombaton. A társulatban — mint említettük — új tagok is vannak. A régiak közül találkoznunk Kornaival, Kendi Boriskával, Peterdivel, Szentessel stb.

* **A pászkasütés.** A zsidók húsvéti kenyere, a pászka vagy «máczesz» sütése nem iparszerű foglalkozás. Ezt mondotta ki legutóbb a kereskedelmi minisztérium. E szerint a pászkasütők mindennemű, az ipartörvény által megjelölt rendelkezések alól is felmentendők.

* **Az istentisztelet és az italmérés.** Az italméréseknek vasárnap és ünnepnapokon, vagy legalább az istentisztelet ideje alatt való bezárása iránt egész sereg kérvény érkezett idők során a belügyi kormányhoz. Ezekre vonatkozólag most Tisza István gróf mint belügyminiszter a törvényhatóságok első tisztviselőihez e tárgyban intézett körrendeletében kimondja, hogy az összes italmérő-üzleteknek vasárnap és ünnepnapokon való köteles bezárását célszerűnek nem tartja s azt el se rendeli. Más dolog azonban a templomok közelében levő italméréseknek az istentisztelet, körmenetek idején való zárvatartása. Az idevágó rendőri intézkedések nem mindenütt felelnek meg a kívánalmaknak. A belügyminiszter pedig a közérkölcseiség szempontjából kiváló súlyt helyez az erről szóló rendőri tilalmak szigorú betartására s felhívja az illetékes ténylezőket, hogy erre a legéberebb figyelemmel és ellenőrzéssel ügyeljenek.

* **Gyufa-monopolium Magyarországon.** Lukács László pénzügyminiszter — mint a *Kel. Ért.* jelenti — az osztrák pénzügyminiszterrel tárgyalásokat folytat a gyufa-monopolium behozatala tárgyában. A közös vámterület mellett ugyanis egyedűrség az egyik államban csak a másik hozzájárulásával hozható be. A két kormányt főképp a gyufa-tröszt alakulása indította arra, hogy a gyufamonopolium kérdésével foglalkozzék. Azonkívül mindkét kormány jelentékeny jövedelmi forrást remél a gyufa-monopoliumból. Franciaországban a gyufa-monopolium 1903-ban 245 millió frank tiszta hasznot hozott az államnak. A Balkán-államokban a gyufaegyedűrség szintén jelentékeny bevételt biztosít a kincstárnak.

* **Gyümölcsfaoltvány-eladás.** Az *ungvári* állami faiskolából ez év őszén s a jövő tavaszon több ezer magastörzsű gyümölcsfaoltvány kerül eladásra, a következő gyümölcsnem- és fajtákból: Alma: Téli aranyparmén, Jonathán, Török Bálint, Parker Peppin, Casseli, Gásonki és Carmeliták renjte. Körte: Téli Esperes, Hardempont, Liegel, Erdei, Egri, Pisztráng, Vilmos, Napoleon, Guyot, Bose, Boisbunel. Szőke körte, szilva: Oltott besztercei, Zöld-ringló, Althán, Monfort, Ageni. Cseresznye: Heintze Coburgi, Nagy, fekete, ropogós. Meggy: Hortensia, Eugenia, Spanyolmeggy. Végül kajszin-, őszibarack és mogyoró többféle fajtákban. Az árak 60 és 40 fillér — minőség szerint, — ehhez

jön a csomagolási és szállítási költség. Lehet kedvezményes áráért is folyamodni a földművelésügyi minisztériumhoz; a folyamodásra egykoronás bélyeg ragasztandó. A gyümölcstermelőt közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét őszkor szerzi be, mert őszi ültetésnél — a zordabb vidékek kivételével — a fák sokkal jobban fogannak s őszkor a faiskolai teljes készletekben jobban lehet válogatni s nem lévén a faiskolában annyi munka, mint tavaszkor, pontosabban lehet a vevőközönség kívánalmainak eleget tenni. Olykor megtörténik ugyan, hogy őszkor a fák fagyos időben érkeznek s nem lehet ültetni, ilyenkor a fák elvermeltenek, de ez is előny, mert tavaszkor a kedvező idő beálltával azonnal hozzá lehet fogni az ültetéshez s nem kell a fákra várakozni, mi tavaszkor gyakran meg-esik, mert ekkor a rendelések a beérkezés sorrendje szerint intézettek el.

* **Tenyészbaromfivásárlás a földművelésügyi kormány részére.** Tallián Béla földművelésügyi miniszter értesítette a Baromfityesztők Országos Egyesületét, hogy a baromfityesztés továbbfejlesztésénél a f. évben cserékiosztásra szükséges tenyészbarmfiak bevásárlására 70,000 koronát engedélyezett és a tenyészanyag bevásárlásával ezt az egyesület bízta meg. Baromfityesztők Országos Egyesülete a tenyészanyagot elsősorban a f. é. október 1—3-ikáig Miskolcson rendezendő országos baromfikiállítás és tenyészbaromfivásárlásra a szükséghez képest egyesületi háromnegy tagból alakított s ezen közreműködésre felkért bizottságok által fogja eszközölni, ennélfogva a kiállításra kiállított tenyészbaromfiak a tényleges érték szerint fognak megvétetni. A kinek tehát eladni való baromfia van, leghelyesebben cselekszik, ha azt a miskolczi országos baromfikiállításra küldi el.

* **Egy negyedmilió korona kártérítés.** Kottbach szepesmegyei község határában nagykiterjedésű érczolvasztók vannak, melyek br. Rothschild tulajdonát képezik. Az érczolvasztók üzeme óta a határos erdőségek sokat szenvednek és szemlátomást tökre mennek. A veszélyt az okozza, hogy az érczolvasztók füstje, mely sok ként és higányt tartalmaz, nagyon káros hatással van a vegetációra, de különösen a fenyvesekre; a tűlevelek eleinte megvörösödnek, azután kiszáradnak és két esztendő leforgása alatt a fa egészen kihal. Ennek a káros következményei voltak, hogy 3000 hold fenyveserdő elpusztult. A károsult erdőbirtokosok ez okból kártérítési igényeket támasztottak br. Rothschild ellen, ez pedig egy helyszíni szemlét tett szükségessé. Ennek megejtése után bírói egyezség jött létre, melynek értelmében br. Rothschild öt erdőbirtokosnak egy negyedmilió korona kártérítést fizetett és azonkívül arra is kötelezte, hogy a vasolvasztók kéményeit füstfelfogókészülékkel lássa el.

* **A papiros drágulása.** A hónapok óta tartó nagy szárazság s az ennek folytán rohamosan beállott ipari vízhiány következtében a papírgyártási költségek szokatlan módon megrágultak. Ezenkívül még a félanyagok elégtelensége is tetemesen megnehezítette az előállítás, míg a többi nyersanyagok árai is folytonos emelkedésben vannak. Ennek folytán a Magyar Kereskedelmi Csarnok papirkereskedői szakosztálya ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy az összes papírnemű árát — a különböző nemek szerint — 10 százalékkal menőleg fölemelik.

* **Magyar ember Port-Arturban.** Az oroszok szorongatott végvárában naponkint fölakasztanak néhány kínait, kiket kémkedésen érnek. Mint egy távirat jelenti, szept. 16-ikán az elfogott kínaiak közt, kiket kihallgatás előtt Stössel főparancsnok elé kísérték, egy európai ember is volt. „Micsoda nemzet tagja ön?” kérdezte a főparancsnok kemény hangon. „Magyar vagyok!” felelt a fogoly, bátran szemébe nézve az élet és halál urának. „Ön is kémkedni jött ide?” kérdezte tovább a parancsnok. „Szó sincs róla, kegyelmes úr, magyar ember ilyen mesterségre sohasem fog vetemedni.” „De hiszen rajtakapták önt, a mikor fényképfelvételeket csinált a bástyákon, a hol a legvéresebb támadásokat állották ki csapataink. Mi szüksége volt önnek erre?” „Kegyelmes uram, szolt a fogoly, én amatőr-fotográfus vagyok és mivel hallottam, hogy hazámban egy díszmű készül az orosz-japán háborúról, pusztán kedvtelésből és kalandvágyból elhatároztam, hogy e díszmű számára eredeti fényképfelvételeket fogok küldeni. Ott voltam a Jalu folyónál júliusban, ott voltam Ancsancsannál és Fönhangsangnál augusztusban, ott voltam Liajongnál és a Jantai bányáknál szeptember elején és most itt vagyok, az elkészült fényképeimmel együtt, melyeken patakokban ömlik a hősök vére.” „Azt mindenki mondhatná, szolt némiegy barátságosabban a rettegett várparancsnok, de be tudja-e bizonyítani, hogy ilyen díszmű csakugyan készül az önök hazájában?” „A fogoly erre meghajította magát, benyúlt a zsebébe, kivett egy lapot és átnyújtotta. A

tábornok odaadta a magyar-tolmácsnak s ez így szolt: „Kegyelmes úr, a fogoly igazat mond. Ez a lap itt az *Egyetértés*, Magyarország legnagyobb lapja (Vármegye-utca 11) s a háborúról szolt díszművet ez az újság ingyen küldi szét karácsonyra minden előfizetőjének mint emlékalbumot.” Ha így áll a dolog, szolt a tábornok, akkor önt szabadon bocsátatom, de 24 óra alatt tartozik a várat elhagyni.” „Rögtön kérem, rögtön!” felelt honfitársunk s 24 percet sem várva be, búcsút mondott Port-Artur vértől áztatott falainak. Az *Egyetértés* előfizetési árai: félévre 20 kor., negyedévre 10 kor. Papok, tanárok, tanítók, katonatisztek, jegyzők és állami, v. magánhivatalnokok részére kedvezményes ár: félévre 14 kor., negyedévre 7 kor. Legcélszerűbben postautalványon lehet előfizetni.

* **Az iparosok külön címei.** A kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetről kifolyólag kimondotta, hogy iparosok üzletük megjelölésére bizonyos címeket használhatnak s azt a kereskedelmi cégjegyzékbe is bejegyezhetik. Így például: «Első budapesti szállítási vállalat», vagy «Első erdélyi reszelőgyár» Ilyenféle címeket bárki használhat s a miniszter csupán csak azt köti ki, hogy a cím vagy jelzés az iparos személyi vagy üzleti viszonyait tekintetében megtévesztő, vagy a tényleges üzleti viszonyoknak és a valóságnak meg nem felelő nem lehet.

* **Rákóczi borai.** A Rákóczi Ferencz roppant gazdagságáról emlékezik meg egy újság s elősorolja azt a sok kincset, a melylyel a fejedelem birt a szabadságharc után A fölsorolt adatokból különösen azok érdekesek, a melyek a fejedelem borainak sokaságáról adnak képet. Ezek az adatok abból a listából valók, melyet a császári kommisszáriusok készítek az elkobzott borokból s így eléggé megbízhatók. A lista szerint a munkácsi pinczében 534 hordó gönczi bor volt, melynek literjét két forintra becsülték s így összesen 2586 forintra számították. Találtak ezenkívül 229 hordó óbort, melynek összes értéke 2588 forintot tett ki, 156 hordó erdélyi óbort, 468 forint értékben, 97 hordó aszúbort 3509 forint értékben. A pataki kastélyban felvett inventárium szerint volt 4789 akó újbor, 32,088 akó óbort, 2405 akó erdélyi, 2104 akó aszú és 158 akó szesz. A sárosi kastélyban 1601 akó aszaltal, 89 akó óbort, 188 akó aszút, 450 akó vörösbort és 47 akó régi aszút találtak. A vichneji pinczéből 401 akó újbor, 260 akó óbort és 367 akó vörösbort vittek el a császáriak.

* **A nemzetiségi kérdés.** A nemzetiségi kérdés az újabbnak európai politika örökös darázsfélszke. A nemzetgazdasági érdekek kiélesedésével karöltve látjuk a nemzetiségi antagonizmus kiélesedését is, mert hiszen valamely faj a politikai hegemoniával a gazdasági vezérszerepet is magával ragadja és viszont. Báró Eötvös József nagy politikai bölcsessége és mély szelme előre látta azokat az átalakulásokat, melyeket a nemzetiségi kérdés, mint a gazdasági és szociális viszonyok fő mozgató ereje fel fog idézni. És az események, melyek közepett ő volt egyike Magyarországon újjáalkotóinak, igazat adtak neki. A nemzetiségi kérdés világos, annak egész komplexumát felölelő, tudományos hűséggel, de élvezetesen megirt ismertetését adja a *Nagy Képes Világtörténet* most megjelent 211—213 füzeté, melylyel a mű XI. kötete fejeződik be. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 kor.; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság, Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

* **Chimay hercegnő a brettlin.** Mikor valaki nem törődik a világ ítéletével, és az emberek helyeslése vagy rosszálása semmi befolyással sincs már cselekedeteinek elhatározására, akkor annak gyengül a lelkiismerete és az erkölcsi érzése. Chimay hercegné legutolsó cselekedete már kezdetét jelzi ennek a folyamatnak. Miután Rigó Jancsit csúful faképnél hagyta, most Giuseppe Riccardozhoz akar nőül menni — ki tudja mennyi időre? S hogy célját elérje, orfeum-színpadon próbál szerencsét. Amerikai körútra szerződött, még pedig 40 hétre és minden egyes hétre 4000 kor.-át fog kapni.

* **Bevándorlás megnehezítése Amerikába.** A m. kir. belügyminisztérium az amerikai hatóságok által a bevándorlás megnehezítése céljából tett újabb intézkedés tárgyában a következő rendeletet adta ki: „Hivatalos úton vett jelentés szerint az amerikai bevándorlási hatóság a bevándorlók bebocsátása elé napról napra újabb nehézséget gördít. Ugyanis annak legújabb rendelete következtében minden bevándorló, a kinek úti-jegye valamely ott lakó rokona vagy ismerőse által fizettetett meg, vagy a kinek útiköltségeihez bárki valamivel hozzájárult, egy külön bizottság által szigorú

vizsgálat a szárazföldre bevándorló ruli. Ezen mek, kiknek vét rendszabály említtettek váltott jegy máson nap metlensége hogy a la tebb mert hajójegyek kerüljék, s szállásuk e leg visszat

* Az kisebb-nagy pest pol. hí képek emberét, Tagadhatl szerint a holmi idét képekben ország ne album, ny más tekim szerúségre harmincz orsz képv hírei frisse közgazdas küzd. Min család-lap egy magy A Budape sajtó alatt minden r tehát a t lapot aka melynek 6 korona natra bár a Budape utca 3.

* Mir tehát legy Hirlap. független szolgálja Czikkirói, világ jeles összes na vezménye fizető ka képes na a Divat-alkalmáb jára t. k előfizetés együtt 9 pest, V.

* Le ségben sz ha megf vező hat a kiket tolnak, választás ságos ál kítása n támadot használ a köhög javul az hető D fogva k felkeresi ez a lég ben elős gyomor

* E igazgató Magyar a száma egyszere vedélyül A legfinom hercege mag; ug Az általa 701.575.3 az idén A belföld el a leg szivarok

vizsgálat alá vétetik és csak akkor bocsáttatik be a szárazföldre, ha kétségtelenül bebizonyítottatik, hogy a bevándorló előreláthatólag nem fog közsegélyre szorúlni. Ezen rendszabály alól csak azon kiskorú gyermekek, kiknek vételdját a szülők fizették és azon nők, kiknek vételdját férjük fizette, vannak kivéve. Ezen rendszabályának az a következménye, hogy a most említett kivételével, mindenki, a ki Amerikában előre váltott jeggyel (úgy. prepaid) jön, a vizsgálat állomáson napokon át visszatartatik, míg a vizsgálat kellemetlenségein át nem esik. Felhívom ennélfogva a czímet, hogy a lakosságot alkalmas módon és a legkiterjedtebb mértékben figyelmeztesse, hogy az előre váltott hajójegyekkel (prepaid) való utazást annyival is inkább kerüljék, mert az amerikai hatóságok e miatt a partraszállásuk elé akadályokat gördítenek és magukat esetleg visszautastításnak is kiteszik.

* **Az orosz-japán háborúról** több mint ötszáz kisebb-nagyobb illusztrációt közölt már eddig a *Budapest* pol. napilap, nemcsak szövegben, hanem helyszíni hű képekben is megismertetvén a véres mérkőzés vezérébkeit, a küzdelem színterét, népeit, szokásait stb. Tagadhatlan tény, szívesen elismerjük, hogy ez időszert a *Budapest* az egyetlen napilapunk, mely nem holmi idétlen karczolatokban, hanem művészi kivitelű képekben hozza a napi eseményeket, a külföld és az ország nevezetesebb embereit. Sokszor valóságos képes album, nyolcz-tíz alkalmi illusztrációval. De a *Budapest* más tekintetben is valóban érdemes arra a ritka népszerűségre és széleskörű pártolásra, melyben majdnem harmincz év óta részese. Vezércikkeit legtöbbször orsz. képviselők írják; tárczarovata élénk és változatos; hírei frissek és megbízhatók; regényei érdekfeszítők; közgazdasági rovatában az önálló vámtérlet kivívásáért küzd. Mindenki megtalálja benne azt, a mi érdekli Igazi család-lap; szolid, becsületes, hazaszerető, a melynek egy magyar család asztaláról sem szabad hiányoznia. A *Budapest* közkeletű naptárai, mint értesülünk, már sajtó alatt vannak. Ezen naptárakból tudvalevőleg a lap minden rendes előfizetője ajándék-példányt kap. A ki tehát a téli esteken egy jó és változatos képes napilapot akar olvasni: annak bátran ajánlható a *Budapest*, melynek előfizetési ára egy óra 2 korona, negyedévre 6 korona, félre 12 korona. Mutatványszámot kívánatra bárki ingyen kaphat. Megrendelések, előfizetések a *Budapest* kiadóhivatalához (Budapest IV., Sarkantyú-utca 3. sz.) intézendők.

* **Minden konkurrenzia ellenére** legelterjedtebb, tehát legolvasottabb lapja ez országnak ma is a *Pesti Hírlap*. Mert politikája népszerű; minden irányban független, sokimondó; a nagyközönség igaz érdekeit szolgálja s a közvéleménynek mindig hű tolmácsa. Czikkirói, tárczairói, szaktudósítói, humoristái az újságíróvilág jelesei. Tartalma — komoly és mulattató — az összes napilapokét felülhaladja s mégis rendkívüli kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Így minden előfizető karácsonyi ajándékul kapja a *Pesti Hírlap* nagy képes naptárát s kedvezményesen áron rendelheti meg a *Divat-Szalont* cz. kiadónál. Az új évnegyed alkalmából azért felhívjuk az ország legkedveltebb lapjára t. közönségünk figyelmét, megemlítve, hogy az előfizetési ár (negyedévre 7 korona, a *Divat-Szalonnal* együtt 9 kor.) a *Pesti Hírlap* kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci-körút 78.) küldendő.

* **Levegő, tiszta levegő!** Ez minden hurutos betegségben szenvedőnek a jelszava. És tény az, hogy légkúrák, ha megfelelő helyeken szakszerűen használatnak, kedvező hatással vannak. Ama sok ezer embernek azonban, a kiket foglalkozásuk avagy más tényezők abban gátolnak, hogy erdős, hegyes vidéket vagy tengeri fürdőt választanak hosszabb tartózkodásra, a «*Sirolin*» valószínűsítés. Ezen szirup, bármely foglalkozás megszakítása nélkül, lehetővé teszi a még oly súlyosan megtámadott légzőszervek hathatós kezelését. Már rövid használat után — naponta 3—4 teáskanállal — szűnik a köhögés, kevesedik a köpet, könnyebbül a légzés, javul az étvágy és a test súlyának emelkedése észlelhető. De még azoknak is, a kik vagyoni viszonyaiknál fogva képesek légkúrákat használni avagy szanatóriumot felkeresni, a «*Sirolin*» állandó kísérőjük legyen, mivel ez a légkúrák és szanatóriumi kezelést minden tekintetben elősegíti és megkönnyíti. «*Sirolin*»-t jóízű és gyenge gyomor is könnyen felveszi.

* **Elfűstölt milliók.** A dohányjövédéki központi igazgatóság félévi kimutatása ismét tanúságot tesz, hogy Magyarországon mily irányban növekedik azoknak a száma, a kik a dohányzás szenvedélyének élnek s egyszerűsre kimutatja, hogy hány milliót költenek szenvedélyükre. A kimutatás érdekesebb tételeit itt adjuk:

A pipadohányokból elfogyott 25 gramm csomagoként: legfinomabb török 19,896 csomag, finom török 62,848 csomag, hercegovinai 2.813,780 csomag, közepfinom török 1.784,598 csomag; ugyanezen dohánynevekből 100 gr. súlyú 121,672 doboz. Az általános forgalomban lévő szivarokból elfogyott összesen 701.575,345 darab, míg tavaly csak 633.279,10. A fogyasztás az idén 68.295,635 darabbal több. Az emelkedés 10,7 százalék. A belföldi különlegességi szivarokból a Princesszából kelt el a legtöbb: 28.199,700 darab. Az általános forgalomban lévő szivarok közül: Regalita 1.822,698 darab, Trabucco 11.810,300

darab, Britanica 10.249,600 darab, Millares 335,800 darab, Cuba portorico 35.585,948 darab, Portorico 37.917,300 darab, Virginia 8.294.000 darab, Rövid magyar 19.152,200 darab, Rosita 5.887,200 darab kelt el. Egészen 262.798,460 darab, míg tavaly csak 244.099,825 darab. A többlet 18.698,635, azaz 7,6 százalék. A belföldi különleges szivarokból egészen elkel 30.179,725 db., tavaly 24.137,665 db. Emelkedés 6.042,060 azaz 2,5 százalék. A kincstár bevétele az általános forgalomban levő gyártmányokból 49.244,451 kor. 70 fillér, a belföldi különlegességi gyártmányokból 4.193,184 kor. 16 fill. s a külföldi különlegességi gyártmányokból 775,544 kor. 78 fillér, összesen 54.213,180 kor. 64 volt az 1904 év első felében június hónap végéig, míg a múlt évben a félévi bevétel 51.552,534 kor. 18 fill. volt. Az idei zárlat többlete tehát 2.660,646 korona, vagyis 5,1 százalék.

== BERGER KÁVÉHAZA. ==
LAPOK minden modern nyelven.

KÖZEGÉSZSÉGÜGY.

5. Tífusz. (hasi-hagymáz; typhus abdominalis).

A tífusz súlyos természetű ragadós betegség. Terjesztői a beteg ember ürületei, továbbá a tisztátalanul tartott élelmiszerek és a szennyes ivóvíz. Ezért a beteg hozzátartozói és mások egészségének a megvédése czéljából mindenkinek meg kell tartania a következő óvó-szabályokat:

A hol tífuszos beteg van a lakásban, ott a lakás külső ajtajára a városi főorvostól kapott figyelmeztető vörös czédulát kell kitűggeszteni; ezt csak a városi főorvos engedelmével szabad levenni. A beteg mellett ápolóján kívül állandóan ne tartózkodjék senki sem. A ki tífuszos beteggel érintkezett, vagy éppen ürületeket öntötte ki és az éjjeli-edényt vagy az arnyékszeket tisztogatta, kezét gondosan mossa meg. Ha a beteget lakásban nem lehet czeiszzerűen elkülöníteni, vagy ha a lakás egészségtelen, akkor kórházba kell szállítani. *Nem szabad* a beteget más lakásba vinni, hacsak azt a városi főorvos előbb meg nem engedte. Ha költözködés előtt öt nappal előbb be kell jelenteni a költözködési szándékot a városi főorvosnak, a ki intézkedik a beteg átszállításáról és az elhagyott lakás fertőtlenítéséről. A vörös czédulát az új lakás külső ajtajára is ki kell tűggeszteni. *Nem szabad* a tífuszos beteget bérkocsin, társaskocsin vagy bármily más kocsin szállítani. *Nem szabad* a tífuszos beteggel egy lakásban lakókat kisedő-óvóba vagy iskolába ereszteni. A kiutazás iránt hivatalosan a városi főorvos intézkedik; ő határozza meg azt is, hogy mikor mehetnek megint. *Nem szabad* élelmiszerekkel foglalkoznia annak, a ki tífuszos beteget ápol. *Nem szabad* a betegszobában használt ágyneműket az ablakban szellőztetni. *Nem szabad* a betegszobából kivinni a beteg által használt ágyneműt, ruhát, fehérneműt, szőnyeget, játékokat, könyvet, újságot, levelet és más egyéb tárgyat, melótt fertőtleníve nem lettek. A szennyes ágyneműket kiválóan alkalmas terjesztői a betegségnek; ezeket addig is, míg meg nem történt a fertőtlenítés, csukott helyen kell összegyűjteni. Az oly ágyneműt, a melynek a kimosásával az általános fertőtlenítésig várni nem lehet, minden más mosnivalótól külön választva kell kimosni és e közben 2 óra hosszat lúgos vízben kiözni. A tífuszos beteg fehérneművel és ágyneművel egyidejűleg *nem szabad* más ruhákat is mosni ugyanazon helyiségben. A mennyeiben van a betegnek kiköpése, külön köpöcsésébe köpjön; ennek, meg különösen az éjjeli-edénynek a tartalmát *nem szabad* kiönteni, melótt gondosan nem fertőtlenítték az orvos utasítása szerint. *Nem szabad* a betegől használt arnyékszeket a beteg hozzátartozói kívül másnak is használni addig, míg fertőtleníve nem lett. A beteg hozzátartozói is ügyeljenek, hogy az arnyékszek mindig kifogástalan tiszta legyen. *Nem szabad* a tífuszos ház kútvizéből inni, ha az szennyes, vagy gyanú van arra, hogy annak a vizétől betegedett meg a tífuszos beteg, vagy ha a kút az arnyékszek-gödörhöz vagy csatornához közel van. A kút vizét ivásra, főzésre, mosásra csak akkor *szabad* megint használni, a mikor az a főorvosi vizsgálat alapján ártalmatlannak bizonyult. A hol tífuszos beteg van, ott csak forralt teát, hámozott gyümölcsöt, kifogástalan tisztán kezelt ételeket és italokat tanácsos fogyasztani. Ha a beteget kórházba szállították, vagy meggyógyult, vagy meghalt, a lakást és vele együtt az arnyékszeket, és a hol van, az arnyékszek-gödört fertőtleníteni kell. A fertőtlenítés mindenki nevére kötelező. *Nem szabad* a fertőtlenítés elől semmi tárgyat sem visszatartani vagy eldugni, mert a fertőtlenítés alól elmaradt tárgyak tovább terjesztik a betegséget.

SPORT.

Eperjesi löversenyek.

— 1904. október hó 2-ikán, vasárnap. —

Útgetőversenyek

az eperjesi-kendei országúton. Kezdeté d. e. 10 órakor. Indítás a szekesői hídnál.

Az útgetőversenyek programja:

1. **Sárosi kísérleti kocsi-verseny.** Kettős úri-fogatok részére. Táv. kb. 12,000 méter. Díj 600 kor.; adja a m. kir. földművelésügyi miniszter úr. Továbbá

tiszteletdíj a győztes fogat úrkocsisának, — adja Dessewffy Pál úr.

2. **Útgető-kocsi-verseny.** Kettős úri-fogatok részére. Táv. kb. 10,000 méter. Díj 500 kor.; adja gróf Szirmay György úr, a Sárosvárm. Lótenyésztést és Lóversenyeket Pártoló Egyesület elnöke.

Lóversenyek

az Isla-fürdő alatti réten. Kezdeté d. u. 2 órakor.

Lóversenyek programja:

1. **Mezőgazdák versenye.** Táv. kb. 1400 méter. Sikverseny. Díj 120 kor.; adja a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület.

2. **Magyar Lovaregylet díja.** Táv. kb. 2400 méter. Sikverseny. Díj 900 korona, ebből 600 koronát ad a Magyar Lovaregylet, 300 koronát a Magyar Úrlovasok Szövetkezete.

3. **Hölgyek díja.** Táv. kb. 4000 méter. Akadályverseny. Három tiszteletdíj; adják Sárosvármegye hölgyei, — és külön 300 kor. a győztesnek, adja a Magyar Úrlovasok Szövetkezete.

4. **Sárosi tenyészverseny.** Táv. kb. 2000 méter. Sikverseny. Díj 800 kor.; adja a m. kir. földművelésügyi miniszter úr, — és egy tiszteletdíj a győztes lovasnak, adja ifj. Meliorisz Kálmán úr, vármegyei lényész-bizottmányi elnök.

5. **Hadttest-akadályverseny.** Táv. kb. 3200 méter. Négy tiszteletdíj; adják: a m. kir. honvédelmi miniszter úr, br. Mertens Károly hadtestparancsnok úr és az eperjesi 18-ik hadoszt.-tüzérezred tisztikara.

6. **Úrlovasok Szövetkezetének díja.** Táv. kb. 2400 méter. Gátverseny. Díj 900 korona, — adja a Magyar Úrlovasok Szövetkezete.

7. **Falkavadászhajóverseny.** Táv. kb. 6000 méter. (Draghund Steeplechase). Három tiszteletdíj; adja a Sárosvármegyei Lótenyésztést és Lóversenyeket Pártoló Egyesület. Ezen versenyben hölgyek is lovaloghatnak, hors concours.

Helyárok: I. hely: Fedett tribüne. Belépti- és vasútmenetérti-jegy uraknak 6 kor., hölgyeknek és gyermekeknek 4 kor. — II. hely: Fedett tribüne. Belépti- és vasútmenetérti-jegy 3 kor. Figyelmeztetés! Másodosztályú jeggyel az I-ső osztályú hely mellett lévő nyergelőbe menni nem lehet. — III. hely: Belépti- és vasútmenetérti-jegy 1 kor., 20 fill. Belépti-jegy vasúti-jegy nélkül 60 fill. Minden a versenyterre jövő kocsin után 1 kor. helypénz fizetendő. Az útgetőversenyekre ugyanezen jegyek érvényesek. Csupán az útgetőversenyre szóló jegyek ára 1 kor.

Belépti-jegyek és programok Theisz Ármán úr eperjesi üzletében, valamint az eperjesi vasút pénztáránál kaphatók.

A versenyterre külön vonat indul az eperjesi vasútállomástól d. u. 1 órakor. A versenyterre Alsósebes állomástól 200 m. távolságra van. A versenyterre külön-vonat indul a versenyek lefolyása után.

Bérkocsi-díjak a versenyterre oda vagy vissza 7 kor. Ugyanoda és vissza — várakozással — 14 kor.

A versenyterren katonazene, a I-ső és II-ik helyen totalisateur, mindhárom helyen buffet. A totalisateur-nél az egyes futamokra csakis 5 és 10 koronás tétek fogadhatnak el.

Felkéretik a t. közönség, hogy — az ellenőr részéről való megszólítás elkerülése végett — a belépőjegyet láthatólag szíveskedjék viselni.

Versenyintézőség:

Gr. Szirmay György egyll. elnök
Piller Kálmán ig. elnök
Achácz Sándor százados
Bánó Iván
Balogh József fhd.
Csicseri Géza h. h. ezredes
Csorba József h. h. kapit.
Dorninger Hugó fhd.
Dessewffy Pál
Ehrenberger Ernő kpt.
Eckensberger Nándor alezredes
Dr. Ghillány György
Br. Ghillány Imre
Guzmann Miksa százados
Hg. Hohenlohe-Öhringen János
Hosp Lajos százados
Iryni Csaba
Kreisler Frigyes fhd.
Koncz Henrik h. alezredes
Ifj. Meliorisz Kálmán
Br. Mertens Károly altb., hadtpar.
Mikulicz-Radeczky Valér ezredes
Orosz György h. h. ezredes
Péchy Elek
Péchy Elemér
Petrovay János
Pulszky Géza
Br. Sardagna Géza h. h. fhd.
Szinyei Merse Felix
Szinyei Merse József
Gr. Wengerczy Hugó
Wildmoser Frigyes tüzérezredes
Zvonitsek Mátyás von.-csap. százados.

Az Úrlovasok Szövetkezete részéről kiküldve:
Liptay Béla Úrlovasszöv. igazg. tag.

Bíró: Szinyei Merse Béla.

Versenybíró és pénztáros: Lukovits Aladár.

Mázsáló: Ifj. Kirchmayer Vilmos.

Indító: Kalmár Imre fhd. és Gramer Nándor fhd.

Totalisateur-vezető: Pallaghy Béla.

Pályaelőőr: Dr. Biró Henrik ezredorvos.

Pályaelőőr: Böhmis Gusztáv kir. méntelepi állatorvos.

Felelős szerkesztő:

Kiadótulajdonos:

Dr. Mikler Károly.

Kösch Árpád.

Ne adjon semmit!

bármely magasztalásra

hanem mintagyűjteményünk megtekintése által győződjek meg önmaga, hogy Bécsben nem létezik második olyan üzlet, a hol a legutóbbi davatú szolid pamut-, selyem- és mosószővetek, valamint minden ruházati cikk oly bámulatos olcsó áron kapható, mint nálunk.

Egy ily módon kitöltött levelezőlap elegendő, hogy rendkívül gazdag tartalmú mintagyűjteményünket azonnal ingyen és bérmentve megküldjük.

Herren Ludwig Zwiaback & Bruder
Wien, VI/2,
Mariahilferstr. 111.
Senden Sie mir Ihre
Muster-Kollektion
Achtungsvoll
Emma Walter.

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse nur 111.

Pompásan illusztrált divat-árjegyzék.

Eine in Wien geprüfte Lehrerin eröffnet einen

Lehrkurs für Damenschneiderei.

Unterricht wird: Massnahmen nach anatomischen Standpunkt des Körpers; mathematische Zeichnungen und Regeln zum Zuschneiden der Damenkleider.

Die Methode ist einfach, leicht und sicher. Da in einen Kurs nur eine bestimmte Anzahl Damen aufgenommen werden, ist es im Interesse diejenigen, die daran theilnehmen wollen, sich bis 1-ten Oktober 1904, vormerken zu lassen.

Nähere Auskunft: Kossuth Lajos-Gasse Nr. 44.

Árok-utca 37. számú házban egy 3 szobás

I. emeleti lakás

október 1-jétől kiadó.

Jobb cipőzetnek

Chevreaux, Boxcalf, borjúbőr stb.

elismert legjobb a

GLOBIN,

mert fáradtság nélkül pompás fényt ad!

Védi és puhává teszi a bőrt.

Legegyszerűbb kezelés.

A legtöbb üzletben kapható.

Fritz Schulz jun., Akt.-Ges., Eger i. B., Leipzig.

Pályázat

könyvelői állásra 1800 kor.
pénztárnoki állásra 1600 kor.
fix-fizetéssel — esetleg külön évi remunerációval — 1904. november 1-sei belépésre.

Megkívánatik a kereskedelmi elméleti és gyakorlati képzettség, valamint a magyar, német és tót nyelvek bírása.

Ajánlatok

a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezete igazgatóságához
Eperjesen.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, górcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről füzetet: ingyen és bérmentve kapható a szab. „Nattyu“-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

ÜGYNÖKÖK kerestetnek, kik az Erzsébet királyné-sorsjegyek

törvényesen kiállított részleteinek eladásával foglalkozni akarnak. Magas jutalék és jutalomdíj! Sikeres működésnél esetleg havifizetés! Anyag miatt forduljanak Dirnfeld Testvérek bankházához V., Fűrdő-utca 4. Budapest.

Árverési hirdetmény.

Az EPERJESI BANKEGYLET részéről közhírré tétetik, miszerint a nála elzálogosított és bezárólag **folyó évi június hó 30-ig lejárt** ékszer-, értékpapír- és egyéb tárgyakból álló **kézizálogok**

1904. évi november hó 7-ikén

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők. Eperjesen, 1904. szeptember hó 6-ikán.

Az Eperjesi Bankegyület igazgatósága.

367—1904. vh. sz.

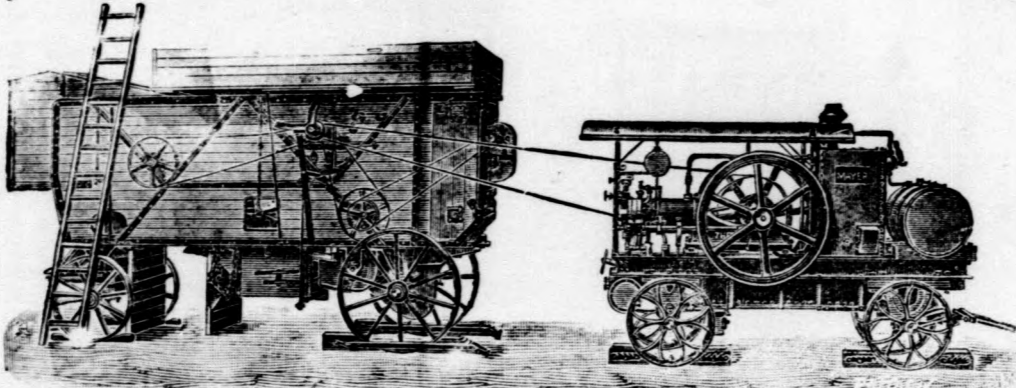
Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1904. évi 3720. sz. végzése folytán dr. Paniti Nagy Béla dési ügyvéd felperes részére **Szmeccsányi József** kisszebeni alperes ellen 89 kor. 66 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 954 koronára becsült ingóságokra a kisszebeni kir. bíróság 1904. V. 211/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kisszebenben leendő megtartása határidejéül **1904. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 10 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt szobabútor, pénzeszközök, fegyver s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívotnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettség jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttéknél írásban v. pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kisszeben, 1904. szeptember 13.

Glück Bertalan,
kir. bírósági végrehajtó.**„MAYER“-gépgyár**vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2—50 lóerőig.
Benzin-motoros cséplőkészletek.
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéssel: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása
Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ☉ Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

DeliceMinden hirdetés
felesleges, a do-
hányzó egyszer-
veszi — és többé
mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.**Keil-lakk**

legkitűnőbb mázolószer puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 45 krajczár.

Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos czégnél Eperjesen.

Köszvény és csúsz ellen legelőrebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

Kapható a gyógyszerárakban. Óvakodjunk utánzatoktól.

Főraktár:

KRIEGNER GYÖRGY „Korona“-gyógyszertára
Budapest, VIII., Kálvin-tér.Csak
Globus
tisztító-
kivonattal
tisztítsunk**Amerika.**Abfahrt von Havre jeden Samstag.
Fahrkarten durch die**Französische Linie.**

Gute und schnelle Beförderung. Ausgezeichnete Verpflegung, inclusive Wein und Liqueur. Amerikanische Eisenbahnfahrkarten nach jeder Station zu Originalpreisen. Nähere Auskunft gratis und franco durch die

Französische Linie

Wien, IV., Weyringerg. 8.

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka

A Magyar

Festőművészet Albuma.Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a *Pesti Napló* az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a *Pesti Napló*, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:**A Magyar Festőművészet Albuma.**A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló díszmunka, a mely a magyar festés remekait fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, *Kupeczky-től* és *Mányoky-tól* kezdve egész a jelenkorig, a mikor *Munkácsy Mihály*, *Székely Bertalan*, *Lóts Károly*, *Benczur Gyula*, *Madarász Viktor* és *Zichy Mihály* vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, a mely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. *Ötven nagy-szabású festményt* szemeltünk ki, a melyet mesteri kivitelű

ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű **sok színnyomású kép** lesz, olyan, mint a melyek a *Vörösmarty-Albumot* eseménynyéA *Pesti Napló* előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér.

Szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, VI., Andrassy-út 27. szám alatt van.

Schicht-szappan

„szarvas“

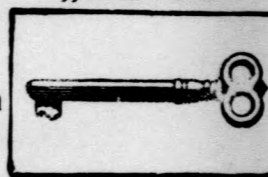
vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!**!!** Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. **!!**